

Rodna Gruda

Slovenski kulturni dan v Tübingenu – vse poti vodijo v Rim

Objavljeno dne/Published on: 10.02.2015

V torek, 27. januarja, smo imeli na slavističnem oddelku Filozofske fakultete v Tübingenu slovenski kulturni dan, katerega osrednji dogodek je bilo predavanje prof. dr. Vide Jesenšek z naslovom *Viele Wege führen nach Rom: Sprichwörter im kontrastiven und interkulturellen Vergleich / Vse poti vodijo v Rim: pregovori s kontrastivnega in medkulturnega vidika*. Na otvoritveni slovesnosti je študente, profesorje in goste pozdravil predstojnik oddelka prof. dr. Tilman Berger in predstavil prof. dr. Jesenškovo. V kulturnem programu so študentke slovenščine nastopile z dramatično izvedbo Prešernove balade *Povodni mož*, v slovenščini in v nemškem prevodu Lili Novy.

Vida Jesenšek je uvodoma predstavila, kako jezik glede na različne govorne položaje teži k slikovitemu in ekspresivnemu izražanju, kjer imajo pregovori pomembno vlogo. To področje je osvetlila s semantičnega in leksikalnega stališča, pri čemer je bila osnova za raziskovanje delitev pregovorov na tiste, ki jih lahko razumemo dobesedno ali pa se le deloma razlikujejo v leksikalnih in skladenjskih sestavinah, in na take, pri katerih obstajajo večje razlike v navedenih sestavinah. V slovenskem jeziku je veliko pregovorov, ki kažejo na dolgotrajno sožitje Slovencev z germanskimi sosedi, a je pri tem poudarila, da določena skupnost sprejme nekatere motive šele takrat, ko ustrezajo njenim željam, potrebam, nagnjenjem, družbenim okoliščinam in določeni stopnji razvoja, zato ni tako pomembno, kje so pregovori nastali, pač pa je opazno dejstvo, da odražajo kulturne posebnosti v izražanju družbene skupnosti. Ugotavljala je, da je med slovenskimi in nemškimi pregovori precej podobnosti, kljub temu jih pa ne moremo prevajati dobesedno. V skladu s tem je predstavila pojav sinonimike, saj so z izmenjavo posameznih elementov določenih pregovorov možne različne kombinacije. Tako nastajajo različice, ki se razlikujejo glede izrazitosti, slikovitosti in po stilni vrednosti.

V osrednjem delu je predstavila internetno platformo za učenje pregovorov SprichWort. Gre za petjezično podatkovno zbirko z jezikoslovno opisanimi slovenskimi, nemškimi, slovaškimi, češkimi in madžarskimi pregovori (<http://www.sprichwort-plattform.org/>), ki je nastala v sklopu mednarodnega projekta o sodobni rabi pregovorov v jezikih in kulturah, ki ga je vodila na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru. Glavni cilji projekta so bili s pomočjo korpusno pridobljenih podatkov prikazati sodobno rabo in podobo izbranih pregovorov v petih jezikih, razviti metode in sestaviti gradiva za spoznavanje in učenje pregovorov pri poučevanju jezikov ter oblikovati forum za izmenjavo zamisli in mnenj o podobi, pomenu in rabi pregovorov. Kot pripomoček za učenje in poučevanje sta nastala tudi zbirka vaj in nalog SprichWort ter spletna skupnost SprichWort, ki je namenjena socialnemu mreženju in aktivnemu sodelovanju. Projektne vsebine so namenjene učencem in učiteljem udeleženih jezikov, jezikoslovcem in snovalcem sodobnih učnih gradiv in vsem, ki želijo spoznati in razumeti rabo pregovorov v vsakdanjem jeziku.

V živahni diskusiji so študenti zastavili vprašanje etimologije pri preučevanju pregovorov, prof. Tilmana Bergerja pa je zanimalo, kakšen bi bil rezultat predstavljenega projekta, če bi bili vanj vključeni tudi jeziki narodov, ki niso bili v sklopu habsburške monarhije in zato niso bili pod dolgotrajnim vplivom nemško govorečega okolja. To je bila morda tudi ideja za nadaljevanje raziskovanja v tej smeri, na njegovo razmišljanje so se navezali ostali navzoči, med drugimi tudi prof. Jochen Raecke in prof. Irina Wutsdorff. Po predavanju se je diskusija sproščeno nadaljevala ob kozarčku dobrega slovenskega vina in ob potici.

Prireditve so se udeležili tudi študenti drugih študijskih smeri in jezikoslovja ter vicekonzulka z generalnega konzulata Slovenije v Münchnu Mateja Stojanovič. Dogodek je bil medijsko oglaševan Univerzi v Tübingenu kot tudi preko portala JOE (Junge Osteuropa Experten), na spletni strani Koordinacije slovenskih društev v Nemčiji in na spletni strani za Slovence po svetu ter na socialnih omrežjih Twitter in Facebook, kjer ima Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik svojo stran. Osrednji plakat v treh variantah je naredil slikar Nejč Slapar, plakat z logotipom Univerze v Tübingenu in fotomotažo z naslovom Vse poti vodijo v Rim pa je oblikoval študent Evgen Kravchenko. Navzoči so pohvalili prijeten in zanimiv slovenski kulturni večer.

Irma Kern

